

2021

דו"ח הפשיעה

מדד הביטחון האישי
דו"ח פשיעה חקלאית

השומר החדש
HaShomer HaChadash

.....
ניהול פרויקט, דיגיטל ודוברות: ליאת כהן, FUNIA
.....

מחקר וניתוח: נחמיה הלר - מחקר ונתונים
.....

כתיבה: און ריפמן - סמנכ"ל פיתוח ומייסד שותף
.....

נחמיה הלר - הערכה ומדידה
אוריאל גזית - יועמ"ש וממונה קשרי ממשל
.....

איסוף מידע, תיעוד והגעה לאירועים בשטח: תמיר אבקסיס, עדי בכור,
תחום מבצעי דרום וצפון, השומר החדש
.....

עריכת תוכן: חן גלעד
.....

עריכת עדויות חקלאים: אלה ירקוני, FUNIA
.....

צילומי חקלאים: יואב כהן, מיה טנר
.....

עיצוב גרפי: פרסומי ישראל
.....

ליצירת קשר: אוריאל גזית - יועמ"ש וממונה קשרי ממשל, ארגון השומר החדש

urielg@hashomer.org.il | 050-7425604

תוכן העניינים

4	פתח דבר
5	ייעוד חזון ומטרות של השומר החדש
	מדד הביטחון האישי
7	בנגב תיבחן ממשלת ישראל
9	היבטים משפטיים של המאבק בתופעת סחיטת דמי חסות
11	מדד הביטחון האישי של אזרחי מדינת ישראל
18	סיכום
	פשיעה חקלאית
20	מהות הדו"ח ומטרותיו
21	מתודולוגיה
23	עיקרי הנתונים
27	תרבות הדיווח והטיפול המשטרתי באירועי פשיעה חקלאית
29	סיוע של גופים אזרחיים והאימפקט של השומר החדש
30	השפעותיה של הפשיעה החקלאית על החקלאים והחקלאות בישראל
32	פשיעה חקלאית בבקעה
35	עדויות החקלאים
42	עדויות המתנדבים
46	הקמת משמר לאומי בישראל
53	התייחסויות
65	אחרית דבר

פתח דבר

וישבתם לבטח.

בשנים האחרונות אנחנו רואים חשיבות הולכת וגדלה להוצאת דו"ח בנושא הפשיעה החקלאית.

בחריג מהשנים הקודמות, בשנה האחרונה זיהינו עלייה חדה ויוצאת דופן בגודל התעוזה ובפעולות הפשיעה אשר חרגו מהתחום החקלאי אך פעלו במרחבים הפתוחים החופפים לו. זאת כגון הקמת אלפי חממות סמים בשטחי האש, הטמנת מצבורי אמל"ח ורכבים המשמשים לחיסולים בשטחים הפתוחים, פריצה לבית בנגב שכלל אונס אכזרי של ילדה בת 10, אירועי הקיצון כמו חסימת דרכים ראשיות וצמתים בימי מבצע 'שומר החומות' וסימנים נוספים המעידים כי מציאות חיינו בהיבטי הביטחון האישי נמצאים בקו 'פרשת מים' בעקבות זאת הפקנו בשנה האחרונה את כנס 'המאבק בפשיעה בישראל' הראשון יחד עם שותפי-דרך ביניהם 'התאחדות האיכרים', 'התאחדות בוני ישראל' ועיתון 'ישראל היום'. הכנס העלה סוגיות בוערות, בין השאר בתחום מתן דמי-החסות (פרוטקשן) שהפך למגפת מדינה, הפשיעה בחברה הערבית שלא נראה שמצבה הולך ומשתפר ואובדן המשילות והריבונות הישראלית במרחבי הנגב.

המציאות החדשה דרשה מאיתנו לייצר בחינת עומק של המציאות מעל ומעבר לסוגיה החקלאית. בעקבות זאת קיימנו מחקר נוסף בשנה האחרונה העוסק בממד הביטחון-האישי של אזרחי המדינה על כלל סוגי החברה, עם הבחנות המוביחות טענה יסודית המלווה אותנו עוד מראשית ימי ההקמה של הארגון: אובדן הביטחון והמשילות של המדינה בשטחים הפתוחים, אשר עליהם שומרים ומגנים החקלאים, הינה החומה האחרונה לפני שהאלימות ומעשי הבריונות יתפשטו למרחב העירוני ויהפכו את חייהם של החברה כולה לבלתי נסבלים. מדינת ישראל הקימה צבא מפואר אשר יודע לתת מענה ביטחוני שאין מערער עליו בכל המזרח התיכון, אך בתחום ביטחון פנים מדינת ישראל כשלה במשך שנים ביצירת התנאים והתשתיות שיבטיחו את ריבונותה הפנימית. אני מלא תקווה שמנהיגנו יתעשתו ויתמלאו באומץ ובכוונה אמיתית בכדי לצאת בפעולות נועזות, בזכותן נמשיך לחיות במדינתנו לבטח.

יואל זילברמן,
מנכ"ל ומייסד השומר החדש

הייעוד, החזון, המטרות של השומר החדש

חזון

תנועה ציונית המחברת בין עם ישראל, מורשתו ואדמתו
לחיוזוק הערכות ההדדית, האומץ האזרחי ואהבת הארץ בניית עתיד משותף טוב יותר

מטרות ארגוניות

תנועה הפועלת עם גופי המדינה
לשמירת אדמות המדינה
עבור הדורות הבאים

מדד הביטחון האישי

בנגב תיבחן ממשלת ישראל

.....
ערן דורון,

ראש המועצה האזורית רמת הנגב

ממשלות ישראל לדורותיהם הצהירו על מחויבותם לפיתוח ויישוב הנגב בהתאם לחזונו של בן גוריון. אך לצערי, בין ההצהרות לבין הפעולות קיים פער לא קטן.

אחת לכמה חודשים עולה נושא "המשילות בנגב" לכותרות. הבריונות בכבישים, הפשיעה החקלאית, פרוטקשן ותחושת חוסר הביטחון האישי מהם סובלים תושבי הנגב. לעיתים נדמה כי מדינת ישראל כבר אינה הריבון במרחב המדברי, אין דין ואין דיין, איש הישר בעיניו יעשה.

רמת הנגב והרשויות המקומיות במרחב משקיעות משאבים רבים באמצעי אבטחה, אך האחריות לשמירה על ביטחון אזרחים הייתה ונשארה של כוחות הביטחון של מדינת ישראל. כך זה ראוי ונכון במדינה דמוקרטית ותקינה. כוחות הביטחון הם האמונים על ביטחונם של אזרחי מדינת ישראל אשר נוסעים בכבישה, מעבדים את אדמתה וישנים בביתם במדבר.

על מנת להשיב את המשילות לנגב ולצמצם את העבריינות הפושעת באזור יש לפעול בשני נתיבים במקביל: להפוך את חיי העבריינות למשתלמים פחות, ואת חיי שומרי החוק למשתלמים יותר.

הנתיב הראשון יושג על ידי הגברת הנוכחות והאכיפה המשטרתית במרחב והחמרת הענישה. יש צורך בהוספת שוטרים וניידות למרחב ובייזום פעולות התקפיות ומארבים. כיום השמיכה המשטרתית פשוט קצרה מדי ואינה מכסה את המרחב העצום של הנגב. בנוסף, יש צורך בהחמרת הענישה כך שתייצר

הרתעה ותפיסיק את הדלת המסתובבת בבתי המשפט. גם במידה והעברייני נתפס, הוא יוצא במהירות רבה מדי. המשוואה היום היא שהעבריינות משתלמת ועל מדינת ישראל לשנות זאת.

הנתיב השני יושג על ידי חיזוק ההתיישבות היהודית בנגב והסדרת ההתיישבות הבדואית. למדינת ישראל יש אינטרס מובהק להכניס את החברה הבדואית למגרש המשחקים הישראלי. הצעד הראשון לכך הוא הסדרת הפזורה הבדואית, אשר בעצם קיומה הופכת את יושביה לעבריינים. השקעה בחברה הבדואית בתשתיות, אך לא פחות חשוב מכך בחינוך, בריאות וברווחה, הזדמנות שווה לדור העתיד של החברה הבדואית לממש את הפוטנציאל שלו ולהפוך להיות חלק אינטגרלי ויצרני של החברה הישראלית. אפשר לתמצת בפשטות את החלופות: או תנ"ס (התנועה האסלמית) או מתנ"ס.

במקביל להסדרת הפזורה, יש לחזק את ההתיישבות היהודית בנגב. חיזוק ופיתוח ההתיישבות תוביל בעקבותיה לפיתוח תשתיות, תעסוקה, מסחר ושירותי בריאות ורווחה טובים יותר, שכלל התושבים במרחב ייהנו מהם- יהודים ובדואים כאחד.

לסיכום, על מנת למנוע את התפשטות הבניה הבלתי חוקית, למנוע את המשך ההסלמה ביחסים בין חלקים בחברה הבדואית לריבון הישראלי ולצמצם את הפשיעה במרחב-יש להשקיע בשני הנתיבים במקביל, הן במקל והן בגזר. רק כך נוכל להבטיח את הגשמת חזונו של הזקן ולהבטיח כי "גם הנגב עוד יהיה פורח".

חשוב לציין כי לא קיים ריק בעולם. במידה ומדינת ישראל לא תשכיל לפעול בשני הצירים הללו, המצב לא יישאר כפי שהוא, אלא יילך ויחמיר. כבר היום קיימות השפעות של תנועות איסלמיסטיות ותנועות פלסטינאיות-לאומיות על החברה הבדואית, אשר מגדילות את הבידול שלה מחברה הישראלית. יש לפעול בהקדם, ויפה שעה אחת קודם.

היבטים משפטיים של המאבק בתופעת סחיטת דמי חסות

עו"ד יהודה שפר

.....

סחיטת דמי חסות (המכונה גם "פרוטקשן") היא תופעה עבריינית בהיקפים של מליארדי ש"ח בשנה, הפוגעת קשות בכלכלת ישראל. השפעתה רחבה ביותר בעיקר בענפי הבניה והחקלאות, שם היא מביאה לפגיעה ביזמות ובתחרות החופשית. "בהערכת הסיכונים הלאומית להלבנת הון ומימון טרור" שפורסמה לאחרונה צוין כי סחיטת דמי חסות הינה בסיכון הגבוה ביותר להלבנת הון בישראל. ואכן התופעה המוכרת גם כ"כפיית שירותי שמירה", נפוצה ביותר בישראל והנסחטים עומדים במקרים רבים חסרי אונים. אך המדינה אינה צריכה להיות כזו כלל וכלל, בידיה הן כלים משפטיים קיימים למאבק בתופעה, והן תיקוני חקיקה שניתן באמצעותם לשפר את המאבק האפקטיבי בה.

למרבה הפלא אין כיום בחקיקה הגדרה של עבירה ייחודית לתופעה נפוצה זו של גביית דמי חסות, והעבירה הרלוונטית לחוק העונשין מכונה לרוב "איומים". אך במציאות החיים בישראל אין העבריינים באים ומצמידים אקדח לרקתו של קבלן או חקלאי ואומרים לו "שלם דמי חסות!", אלא מציעים לו באדיבות לשכור את שירותי השמירה שלהם ובמקרה של סירוב מתרחשים לפתע אירועי גניבה או הצתה של כלי בניה או ציוד חקלאי. בפועל, ברוב המקרים אין מסופקים כלל שירותי שמירה ומה שמגן על העסק הוא "המוניטין העברייני" של "חברת השמירה" בבעלות או בשליטת הסחטן. במקרים רבים הקבלן או החקלאי כבר יודע שבאזור שלו שולט ארגון פשיעה והוא ניגש אל נציגיו מראש כדי "לשכור את שירותיהם", בעוד כולם מבינים שמדובר בדמי חסות.

בעבר נחלו רשויות האכיפה הצלחות במאבק נגד תופעת סחיטת דמי חסות וזאת כאשר יושמה אכיפה כלכלית משולבת תוך שימוש בכלים הפליליים, הכלכליים והפיסקאליים בצוותא חדא. כך למשל הועמדו לדין כנופיות של סוחטי דמי חסות, הן במחוז מרכז והן במחוז צפון, תוך האשמתם בהלבנת

הון בהיקפים של עשרות מיליוני ש"ח כשעבירת המקור הינה 'הפצת חשבונות מע"מ פיקטיביות'. ואכן סחיטת דמי חסות מלווה במקרים רבים בשימוש בחשבונות פיקטיביות בין משום שלא סופקו בפועל שירותי שמירה, ובין משום שהעבריינים עושים שימוש בחשבונות פיקטיביות להקטנת הכנסתם החייבת (שכן בזכות המוניטין העברייני הם אינם נדרשים למעשה להוצאות רבות כדי לספק את שירותי השמירה). בנוסף נעשה שימוש מנהלי בכלי של התליית רישיון של חברות לשירותי שמירה אשר היו מעורבות בסחיטת דמי חסות. יש כמובן לדרוש מן הרשויות להמשיך ולהעצים השימוש בכלים אלה כנגד התופעה המתרחבת של סחיטת דמי חסות בכל אזורי הארץ.

במקביל יש לשקול כמה תיקוני חקיקה וביניהם: א. הגדרת עבירה של סחיטת דמי חסות בחוק העונשין- קביעה כי מתן שירותי שמירה ללא רישיון, בנסיבות מסוימות, יהווה עבירת מקור לפי חוק איסור הלבנת הון. חקיקת חוק חילוט אזורי בנוסח שכבר אושר לפני שנים על ידי הממשלה ולפיו יתאפשר לחלט תקבולי עבירה ברף הוכחה אזורי ללא הרשעה פלילית. כך גם תתאפשר הכרזה על "אורח חיים עברייני" בעקבות הרשעה במעשה איומים אחד, מה שיעביר לעבריין את הנטל להוכיח את מקור עושרו או נכסיו. בדומה יש לשקול עונשי מינימום הן לעבירת איומים והן לעבירת סחיטה באיומים, וכן קביעת חזקה לפיה אם אדם נותן "שירותים" וגובה בגין כך כספים בשיעור משמעותי, אך בפועל לא נתן את השירות או שהשירות שנתן אינו סביר ביחס לכספים שגבה, תקום חזקה (הניתנת לסתירה) כי הכספים שנגבו עבור השירות מקורם בעבירה (סחיטה/דמי חסות).

בנוסף יש לשקול העברת הפיקוח על חברות שמירה ממשרד המשפטים למשרד לביטחון פנים, ומיקוד האכיפה המנהלית גם על יסוד מידע מודיעיני כנגד חברות שמירה שאין להן רישיון, או שהרשיון ניתן לאיש קש הקשור לארגון פשיעה.

יש לדרוש מרשויות האכיפה נחישות רבה יותר למאבק בתופעה זו ושימוש במגוון כלים משפטיים, הן אלו הקיימים והן אלו שהוצעו כאן. אין להשלים עם מציאות של כל דאלים גבר, מציאות המכרסמת בתחושת האמון של הציבור במערכות האכיפה ואשר נזקה הכלכלי והחברתי עצום.

הכותב שימש בעבר כראש הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור וכמשנה לפרקליט המדינה (אכיפה כלכלית)

מדד הביטחון האישי של אזרחי מדינת ישראל

רקע

מדד "הביטחון האישי" נערך בעקבות אירועי השנה החולפת שהשפיעו רבות על תחושת הביטחון של תושבי מדינת ישראל. החל ממבצע 'שומר החומות' שהתרחש בחודש מאי והוביל להתפרעויות בגליל ובערים המעורבות וכלה בהתפרעויות המתרחשות תדיר בנגב שהתעצמו בט"ו בשבט האחרון.

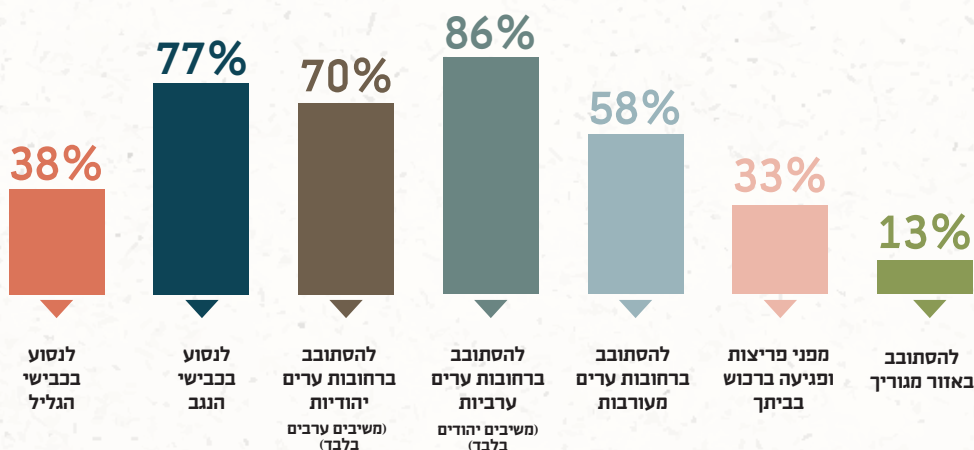
הסקר בוחן את תחושת הביטחון של אזרחים בכל רחבי הארץ, בנגב ובגליל, ליד הבית ורחוק ממנו, במרחב העירוני, הכפרי ובערים המעורבות. כל אחד מאיתנו מחפש ביטחון, ממשות, וודאות, אלו תלויים במשתנים שונים המופיעים בממצאים.

מעבר לידע המקצועי שעלה מהשטח, אנו פועלים כדי להיות שותפים בפתרון, מתוך אמונה בערך של אומץ אזרחי והכרה ביכולת אזרחי המדינה להיות שותפים פעילים בשיפור מציאות החיים בכל רחבי ארץ ישראל.

מתודולוגיה

- **המדגם:** 503 משיבים מתוכם 450 משיבים יהודים ו-53 משיבים ערבים.
- **מועד הדגימה:** 13.02.2022
- **מאפיינים:** מדגם מייצג של האוכלוסייה הבוגרת בישראל היהודית והערבית
- **איסוף נתונים:** פאנל אינטרנטי.
- **מגבלות:** היקף הדגימה בחברה הערבית קטן יחסית, ולכן יש להיזהר בהסקת מסקנות על ההבדלים בין המגזרים, בכל מקום שהפערים לא גדולים.

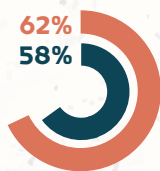
תחושת חוסר הביטחון האישי

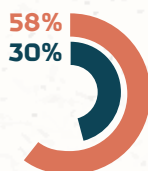
◀ **רחוק מהבית מפחיד יותר:**
תושבי הצפון מרגישים פחות בטוחים בכבישי הנגב (91%),
ואילו תושבי הדרום חוששים יותר בכבישי הגליל (52%)

◀ **תושבי המושבים חשים בטוחים יותר באזור המגורים (97% חשים בטוחים)**
תושבי הערים המעורבות - פחות (78% חשים בטוחים)

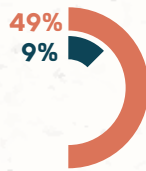
תחושת חוסר הביטחון האישי יהודים וערבים

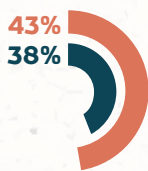
להסתובב
ברחובות ערים
מעורבות

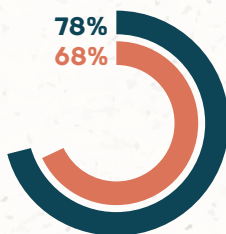
מפני פריצות
ופגיעה ברכוש
בביתך

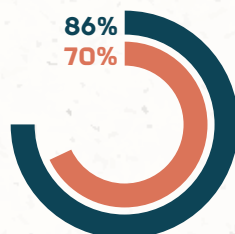
להסתובב
באזור מגוריך

לנסוע
בכבישי הגליל

לנסוע
בכבישי הנגב

להסתובב
ברחובות ערים
יהודיות/ערביות

מגזר ערבי

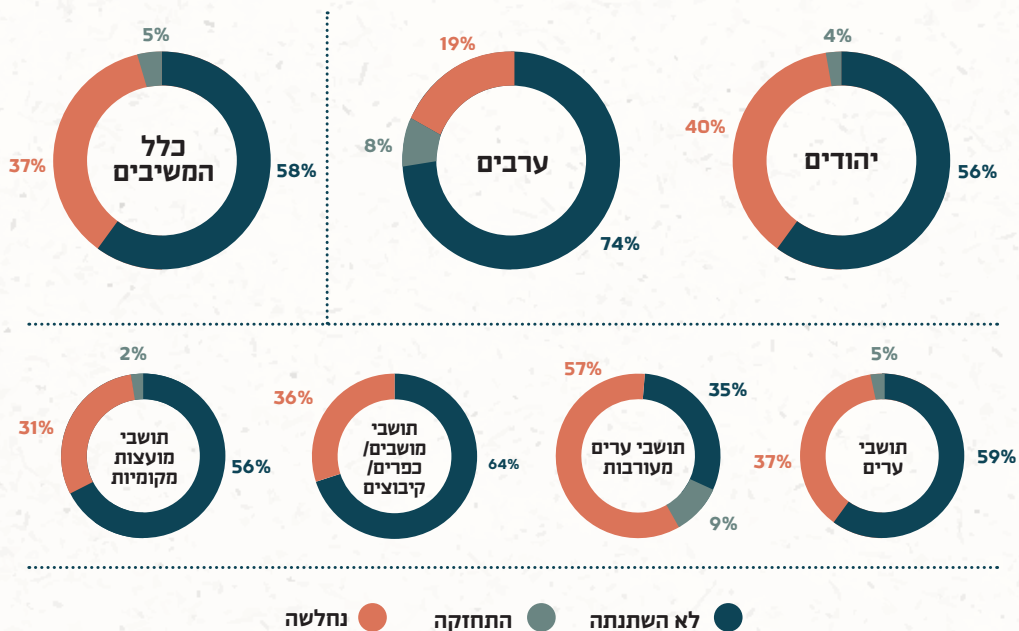
מגזר יהודי

ערבים מרגישים פחות בטוחים באזור מגוריהם (49%)
ופחות בטוחים מפני פריצות ופגיעה ברכוש בבית (58%)
בהשוואה ליהודים (9%, 30% בהתאמה).

מנגד - יהודים מרגישים פחות בטוחים להסתובב ברחובות
ערים ערביות (86%) ולנסוע בכבישי הנגב (78%)
בהשוואה לערבים בערים יהודיות (70%) ובנסיעה בנגב (68%).

חוסר הביטחון להסתובב בערים המעורבות דומה בין המגזרים,
וכך גם שיעור חוסר הביטחון לנסוע בכבישי הגליל.

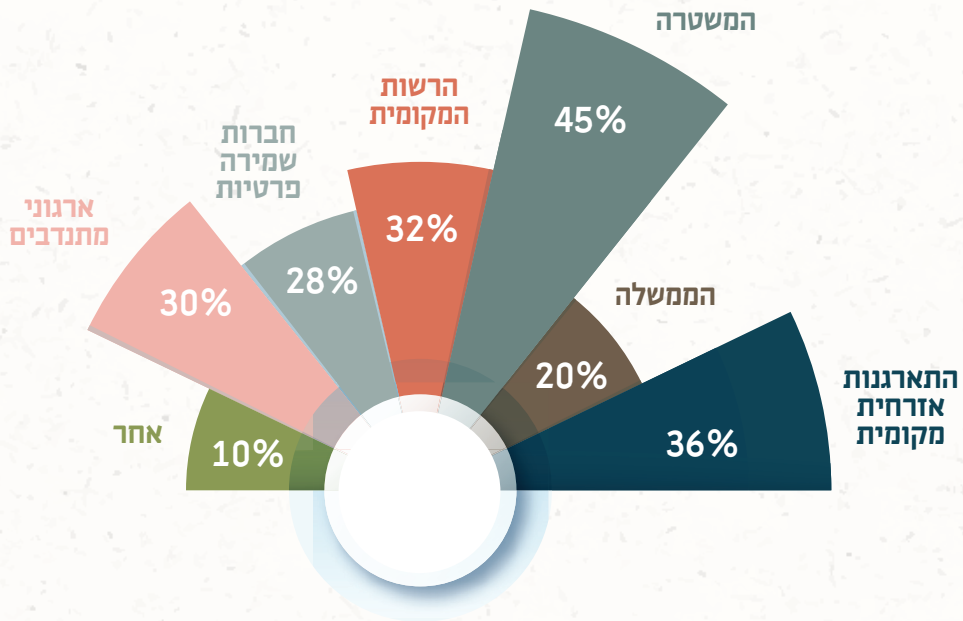
תחושת הביטחון האישי בעקבות "שומר חומות"

< במגזר היהודי - תחושת הביטחון נחלשה בקרב 40% מהמשיבים, ובמיוחד בקרב תושבי הדרום (48%) ותושבי הערים המעורבות (63%).

< 25% מהמשיבים ענו כי בעקבות אירועי "שומר החומות" רכשו נשק להגנה עצמית או שוקלים לרכוש בזמן הקרוב.

על מי אתה סומך שיפעל לשמירה על ביטחונך:

*שאלת בחירה מרובה - האחוז מתייחס לכמה ענו על כל בחירה מתוך כלל המשיבים.

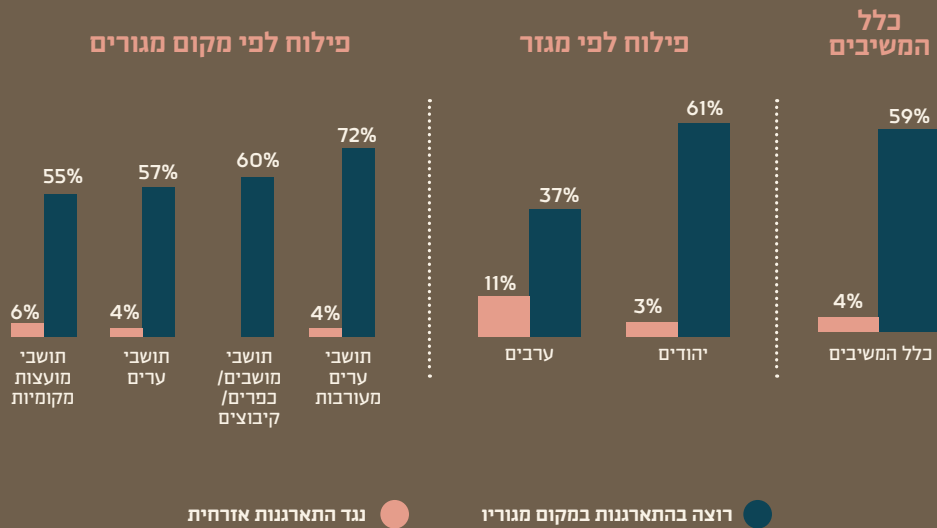
< **45%** מהמשיבים ענו שסומכים ידם על המשטרה לשמור על ביטחונם.
במגזר הערבי (**53%**) אך יותר מהיהודי (**44%**)

.....
< הנכונות במגזר היהודי להסתמך על התארגנויות מקומיות (**40%**)
וארגוני מתנדבים (**32%**) גבוהה משמעותית ביחס למגזר הערבי
(**8%, 11%** בהתאמה)

.....
< תושבי הדרום, תושבים במושבים, קיבוצים וערים מעורבות נכונים יותר
להסתמך על התארגנות מקומית.

.....
< תושבי מושבים, קיבוצים ותושבי יו"ש נכונים יותר לסמוך על ארגוני
מתנדבים.

התארגנות אזרחית להגנה עצמית:

◀ רוב המשיבים מעוניינים בהתארגנות אזרחית להגנה עצמית, הרוב גדול יותר בקרב יהודים ובמיוחד בקרב תושבי הערים המעורבות.

נוסח השאלה: לאחרונה הועלתה הצעה לחזק את הביטחון האישי על ידי בניית מערך מתנדבים שבשיתוף פעולה עם המשטרה וגורמי הביטחון יפעלו לחיזוק הביטחון האישי - בשמירות וסיורים באזור מגוריהם (במסגרת המשמר האזרחי או במסגרת חוקית מסודרת אחרת).

סיכום

אירועי שומר החומות פגעו במידה רבה בתחושת הביטחון של תושבי ישראל. הדבר ניכר בעיקר בתחושת חוסר הביטחון להתהלך ולנסוע מחוץ למוכר והמוגן: ערים מעורבות, ערים ערביות וכבישי הנגב והגליל.

מהסקר עולה כי בכל המגזרים והאוכלוסיות קיימת תחושת חוסר ביטחון להסתובב בחלקים נרחבים במדינה

➤ **תחושת חוסר הביטחון האישי -** בדומה לסקר ביטחון אישי של הלמ"ס (2020) ולמדד הביטחון האישי והקהילתי של יוזמת אברהם (2020), מצאנו שרק מיעוט בקרב האזרחים היהודים לא מרגישים בטוחים באזור מגוריהם (9%) או מפני פריצות ופגיעות ברכושם (30%). זאת בניגוד לאזרחים הערבים שכמחציתם (49%) לא מרגישים בטוחים גם ליד הבית ורובם חשים לא בטוחים מפני פגיעה ברכושם (58%).

➤ לעומת זאת, רוב הציבור היהודי לא מרגיש בטוח להסתובב חופשי ברחובות ערים ערביות (86%) ולנסוע בכבישי הנגב (78%), בפער מובהק מהמצב המקביל במגזר הערבי, שם 70% לא מרגישים בטוחים ערים יהודיות ו-68% בנסיעה בכבישי הנגב.

➤ עוד יש לציין כי רוב המשיבים (כ-60%) לא מרגישים בטוחים ברחובות הערים המעורבות.

➤ **אירועי "שומר החומות"** השפיעו לרעה על תחושת הביטחון בעיקר בציבור היהודי - 40% מעידים שתחושת הביטחון שלהם נחלשה בעקבות הפרעות במהלך תקופה זו, ורבע מהמשיבים רכשו נשק או שוקלים מאז לרכוש אמצעי להגנה עצמית.

➤ **כהכנה להצעת מענה** בחנו על מי סומכים האזרחים שיפעל לשמירה על ביטחונם: המשטרה (45%) היא התשובה השכיחה ביותר, אך בנוסף אליה יש נכונות נרחבת להסתמך על התארגנויות מקומיות (36%), ארגוני מתנדבים (30%) וכן על הרשות המקומית (32%).

➤ **במעבר להצעת פתרון קונקרטי -** 59% מהמשיבים ישמחו שתהיה התארגנות אזרחית מוסדרת חוקית להגנה עצמית באזור מגוריהם, וכ-15% ישמחו לסייע בהקמת המערך או להתנדב בו. התמיכה והנכונות להתנדב גבוהים במיוחד בקרב תושבי הערים המעורבות וההתיישבות הכפרית.

פשיעה חקלאית

מהות הדו"ח ומטרותיו

ארגון השומר החדש שם לו למטרה להציף את תופעת הפשיעה החקלאית בקרב אזרחי ישראל, מעצבי המדיניות ומקבלי ההחלטות כפי שאנו מכירים אותה מהעשייה היומיומית בשטח. הדו"ח מהווה כלי להיכרות מעמיקה עם היקף תופעת הפשיעה החקלאית וזאת לצד השפעותיה של הפשיעה החקלאית על החקלאים והחקלאות בישראל – הנמצאים בחזית המאבק.

עם מטרותיו של הדו"ח נמנות:

לבחון מגמות רב
שנתיות בפשיעה
החקלאית

להציג נתונים מהימנים
על מצב הפשיעה
החקלאית בשטח

לחשוף את ממדי התופעה
ולהעלות לסדר היום
הציבורי את מצוקת
החקלאים, לנוכח הפשיעה
החקלאית שאינה מקבלת
מענה מספק מרשויות
המדינה

למדוד את האימפקט
של השומר החדש
בשטח בתחום
הפשיעה החקלאית

מתודולוגיה

הדו"ח מבוסס על אינטגרציה בין 2 כלי מחקר

סקר עמדות בקרב חקלאי ישראל

2

אחת לשנה בחודש דצמבר אנו מפרסמים שאלון אינטרנטי בקרב חקלאי ישראל המכיל 16 שאלות הבאות לבחון את היקף התופעה ואת תחושותיהם של החקלאים כלפי מדיניות הטיפול בתופעה והשפעותיה על הענף.

איסוף נתונים פנים ארגוני רציף

1

לאורך כל השנה אוספים אנשי השטח שלנו מידע מעמיק על כל אירוע פשיעה חקלאית שמתקיים בגזרה- ללא תלות בקבלת סיוע מהארגון. בנוסף, אחת לרבעון אנו מקיימים שאלון טלפוני עם כל החקלאים המקבלים סיוע מבצעי, במטרה לוודא שכל המידע מתועד.

תיאור המדגם:

בשנת 2021 ענו על השאלון 412 משיבים המהווים מדגם מייצג של חקלאי ישראל.

גילאי המשיבים:

91 - 19, גיל מחוצע 51.4 שנים.

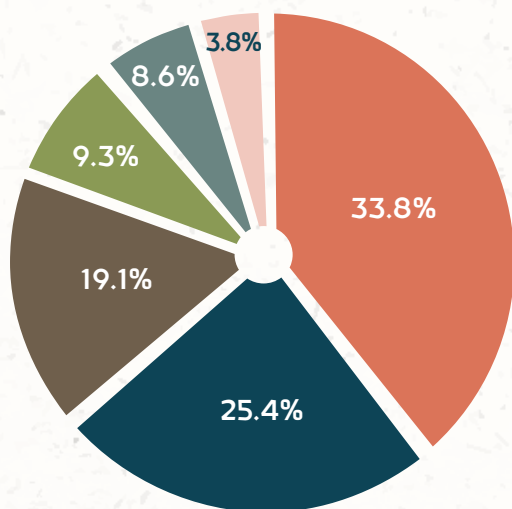
אזור מגורים:

כל חלקי הארץ: מרמת הגולן והגליל, עמקי הצפון והמרכז, שדרת ההר הבקעה והשרון, שפלת החוף ושפלת יהודה, הנגב הצפוני והמערבי, הר הנגב והערבה.

* בין המשיבים יהודים וערבים.

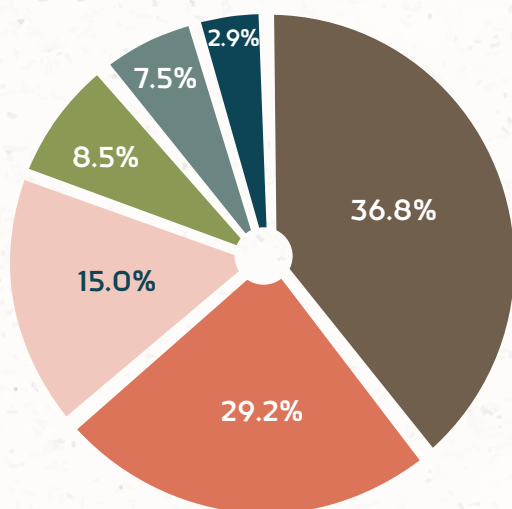
** נעשה שימוש במשקולות כדי לאזן את המדגם.

פילוח המשיבים לפי מחוזות:

● צפון
● דרום
● מרכז
● חיפה
● יר"ש
● ירושלים

סוג גידולים פילוח המשיבים לפי ענפי החקלאות השונים:

● מטעים
● גיד"ש
● בקר וצאן
● אחר
● עופות
● דבוראים

עיקרי הנתונים

היקף תופעת הפשיעה החקלאית

משק חקלאי סבל בממוצע מ-6.6
אירועי פשיעה חקלאית במהלך השנה

הנזק השנתי הממוצע למשק חקלאי:
74,016 ש"ח

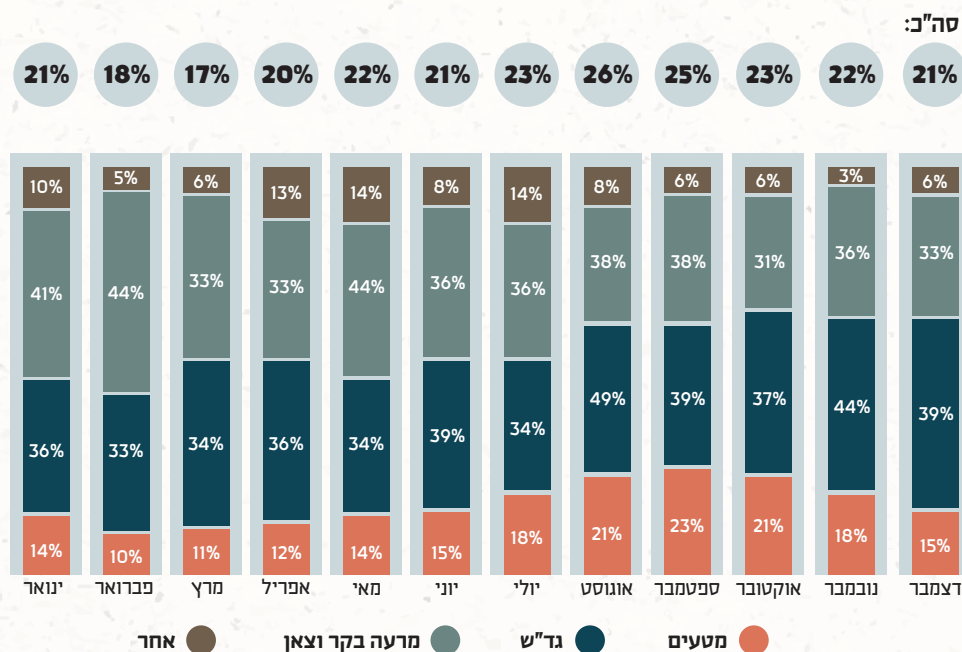
ישנה עונתיות ברורה
בעוצמת הפשיעה בענפים

בגד"ש בעיקר באוגוסט-ספטמבר.

במטעים בעיקר באוגוסט-אוקטובר.

בענף הבקר והצאן- בינואר-פברואר ובמאי (בחורף
סביב עונת ההמלטות ובקיץ בשל הצתות מכוונות).

אחוז המשקים שסבלו מפשיעה לפי חודש וענף

קיימת שונות גדולה במספרי אירועי הפשיעה הממוצעים למשקים בענפי החקלאות השונים, כאשר מגדל בקר במרעה סבל בממוצע מ-22.9 אירועי פשיעה חקלאית בשנה ודבוראי ממוצע סבל מ-3.2 אירועי פשיעה חקלאית בשנה.

סוג הפשיעה הנפוץ ביותר הוא גניבות קטנות ומזדמנות (45%).

בחלוקה לפי ענפים – מגדלי גד"ש סובלים יותר מגניבות קטנות (52%) וואנדאליזם (41%)

מגדלי הבקר במרעה סובלים יותר מהצתות (38%) ופשיעה לאומנית (26%).

בעלי רפתות ודירים סובלים יותר מגניבות מאורגנות משמעותיות (57%).

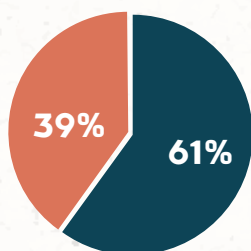
הענף הניזוק ביותר בשנת 2021 הוא ענף הבקר והצאן עם כ-23 אירועי פשיעה בממוצע בשנה לחקלאי.

תרבות הדיווח והטיפול המשטרה באירועי פשיעה חקלאית

לא נתמכים ע"י השומר

האם דיווחת על
האירוע/ים למשטרה?

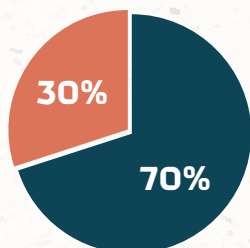
● דיווחתי על האירועים למשטרה
● לא דיווחתי על האירועים למשטרה

כ-39% מהחקלאים לא מדווחים על אירועי הפשיעה החקלאית למשטרה. בין התשובות החוזרות לסיבת אי הדיווח חוזרות התשובות: היעדר אמן, היעדר טיפול, אוזלת היר של המשטרה ובתי המשפט ובזבוז זמן. חוסר האמון לעיתים כה גדול שחקלאים לא מדווחים כי לתחושתם זה רק יחמיר את מצבם! לצד זאת, הסיבה העיקרית שבגינה החקלאים מדווחים למשטרה היא "בשביל הביטוח".

מתוך החקלאים המדווחים - החקלאים שסובלים מיותר אירועים נוטים לא לדווח על כולם.

נתמכי השומר

האם דיווחת על
האירוע/ים למשטרה?

● דיווחתי על האירועים למשטרה
● לא דיווחתי על האירועים למשטרה

תופעת אי הדיווח מצטמצמת אצל חקלאים המקבלים סיוע מהשומר החדש - 70% מהם מדווחים על כל האירועים למשטרה.

השומר החדש מעודד את החקלאים לדווח לרשויות החוק על אירועי הפשיעה.

אי הדיווח עדיין נמצא במגמת עליה לאורך השנים, אך הצטמצם השנה

2021

**39% אי דיווח -
עליה של כ-14%
בלבד ביחס לשנה
הקודמת**

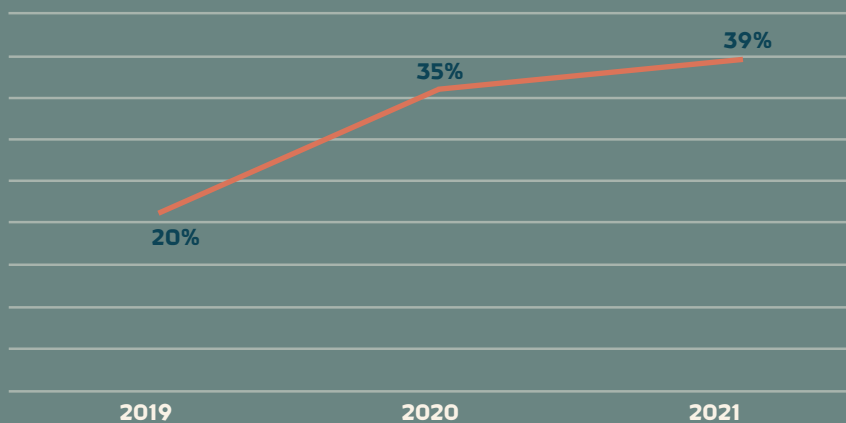
2020

**35% אי דיווח -
עליה של 75%
ביחס לשנה
הקודמת**

2019

**20%
אי דיווח**

אי דיווח לאורך זמן

רוב החקלאים שהגישו תלונה במשטרה לא זכו לטיפול אפקטיבי בתלונתם, מיעוטם בשל חוסר ראיות וברוב המקרים התיק נסגר. רק ב-10% מהמקרים יש טיפול שמתקדם לתפיסת חשודים ובמקרים בודדים גם להגשת כתבי אישום.

סיוע של גופים אזרחיים והאימפקט של השומר החדש

כשליש מהחקלאים המתמודדים עם פשיעה חקלאית מקבלים סיוע אזרחי להתמודדות עם התופעה.

את חשיבות הסיוע ניתן לראות בקרב חקלאים שקיבלו סיוע מהשומר החדש, אצלם נמצאה ירידה של 51% במספר אירועי הפשיעה בין 2020 ל-2021. השיפור מובהק עוד יותר בקרב חקלאים שספגו ב-2020 יותר מ-20 אירועי פשיעה, שם הירידה במעבר ל-2021 היא של 63% בממוצע. נוכחות אזרחית מאורגנת מורידה את היקפי הפשיעה ומונעת את רוב האירועים.

73% מהחקלאים רואים קשר בין הפשיעה החקלאית לבין חוסר הביטחון בערים. במילים אחרות: החקלאים חשים שהם החומה האחרונה לפני חדירה עמוקה של הפשיעה לתוך המרחב העירוני.

הסיוע של השומר החדש במספרים:

שנת 2021

320 מוקדי שמירה

2,427 מתנדבים

20,032 משמרות שמירה

140,196 שעות שמירה

848,193 דונם שעליו יש לשמור

השפעותיה של הפשיעה החקלאית על החקלאים והחקלאות בישראל

.....
ב-2021 ישנה עליה מובהקת בתחושת
חוסר הביטחון של החקלאים אל מול
הפשיעה החקלאית:

מהחקלאים מעידים כי הם מרגישים
שהם לבד בחזית המאבק כנגד
פשיעה חקלאית (81% ב-2020).

95%

מעידים כי הפשיעה החקלאית
פוגעת בתחושת הביטחון האישי
שלם (68% ב-2020).

94% כ-

מהחקלאים חושבים שהפשיעה
החקלאית מהווה איום מרכזי על
החקלאות והחקלאים בישראל
(71% ב-2020).

90% כ-

73%

מהחקלאים רואים קשר בין
הפשיעה החקלאית לבין
חוסר הביטחון בערים.

59% ל-

מהמשיבים, פשיעה חקלאית
מהווה שיקול בהחלטה לשלב
דור המשך (28% ב-2020).

מהחקלאים לא חשים שאירועי
הפשיעה הלאומנית בערים
הגבירו את ההזדהות עימם.

אך למרות זאת,

61%

לפאתי מזרח מבט למתרחש בבקעת הירדן

בקעת הירדן, היא חבל ארץ פורה ומפעים הגדוש במרחבים ובשטחים פתוחים רבים. אלו מחד, מאפשרים גן עדן לחקלאות פורחת. אך מאידך, אותם שטחים פתוחים מזמנים אתגרים רבים של פשיעה חקלאית. חקלאי הבקעה סובלים מפגיעות חוזרות ונשנות בשטחים החקלאיים שלהם; הצתות, גניבת תוצרת ורכוש, פלישת שוהים בלתי חוקיים שמגיעים מאזור יו"ש, תלות בעובדים פלסטינאים ועוד. המרחק הרב שבין הישובים הופך בן רגע מיתרון לחסרון עבור החקלאים תושבי הבקעה, שבמקרים רבים מוצאים עצמם לבד במערכה.

בשנה האחרונה עמל ארגון השומר החדש על מיקוד בסיוע פרטני לחקלאי בקעת הירדן. אחת הנגזרות המשמעותיות של ההחלטה היא גיוס רכז מתנדבים ייעודי לאזור בקעת הירדן שתפקידו לעמוד בקשר רציף עם אנשי המועצה, גופי האכיפה וחקלאי האזור ולהפעיל את מתנדבי הארגון במרחב הבקעה על פי הצורך. הסיוע נעשה דרך שמירה והתנדבות חקלאית במושבים יחד עם סטודנטים ומתנדבים ובסיוע ושותפות של המועצה האזורית בקעת הירדן. כמו כן, לפני כשנה הוקם בלב הבקעה מצפה של "תכנית המנהיגות" של השומר החדש הכולל כ-12 חניכי שנת שירות מלאי מוטיבציה, אשר נותנים מענה לצורכי החקלאים.

— “

עקיבא שמעוני, שעובד כחקלאי בעשר השנים האחרונות חווה פשיעה חקלאית לא מעט בחייו:

המקרים כללו חיתוך גדרות וגניבת ציוד כגון מחשבי השקיה. מחשבי ההשקיה. אחרי הפעם הראשונה החליט לעשות מעשה: "בפעם השנייה הייתי יותר מוכן, שמתי מצלמה בשטח, אז כשהתחילו לחתוך את הגדר ישר קיבלתי התראה וישר קפצנו. הם לא הספיקו לעשות נזק, אבל לא הצלחנו לתפוס אותם. ברגע שהם ראו רכבים יוצאים מהישוב הם ברחו למטע הצמוד ליישוב". הנזק הנאמד מאירועים כאלה הוא של אלפי שקלים, אם לא עשרות ומאות אלפי שקלים. "זאת הרגשה קשה, אתה משקיע את כל כולך". מספר עקיבא על התחושות הנלוות לאירועי הפשיעה החקלאית. בתקופה האחרונה החלו לסייע לו סטודנטים דרך המלגה של "אימפקט".

” —

היום מסייע הארגון באופן קבוע לכ - 20 חקלאים במרחב הבקעה וכן לעוד כ - 20 על בסיס הצורך מעת לעת.

בדרך זו מונעים מתנדבי הארגון מדי שבוע מקרים רבים של פשיעה חקלאית במשקי הבקעה. מדיווחי החקלאים באזור, נוכחות מתנדבי השומר החדש יוצרת עבורם שינוי מציאות משמעותי ומונעת מהמפגעים להיכנס לשטחם.

מנתוני דו"ח הפשיעה השנתי עולה כי

88% מחקלאי הבקעה שדיווחו על פשיעה

חקלאית - נפגעו מגניבת תוצרת חקלאית

(גניבה קטנה, גניבה מאורגנת וגניבות על-ידי עובדים).

רבע מהמשקים במרחב הבקעה דיווחו כי הם

סובלים מנזקים על-ידי גורמים לאומניים (25%)

49% מאירועי הפשיעה החקלאית בבקעה התרחשו

בענף מרעה בקר וצאן, לעומת שאר הארץ, שם רק

28% מאירועי הפשיעה היו בענף המרעה

נראה כי הקרבה הגיאוגרפית לשטחי הרשות הפלסטינית, המאפשרת דרך מילוט קצרה ונוחה, וכן התלות של חקלאי הבקעה בעובדים מהרשות, הן המקור לאחוזים הגבוהים של אירועי גניבות התוצרת במרחב הבקעה עמם מתמודדים חקלאי האזור. בכדי לממש את הפוטנציאל הרב הקיים במרחב בקעת הירדן מבחינת שגשוג החקלאות, יש תחילה להביא למיגור תופעת הגניבות והפשיעה החקלאית אשר פוגעת בכדאיות הכלכלית של המשקים החקלאיים במרחב הבקעה.

במקביל לפעילות הסיוע לחקלאים במרחב הבקעה, נוכחות השומר החדש מייצרת בחודשים האחרונים גם פעילות של תיירות חקלאית לכל המשפחה, בכך מתאפשר למשקים רבים להציג את תוצרתם לקהל הרחב וליהנות ממקורות הכנסה נוספים לצד המשק החקלאי. בנוסף לכך, בשנה הקרובה יוקם במושב נתיב הגדוד במועצה האזורית בקעת הירדן, מוקד פעילות של השומר החדש, ממנו יצאו מתנדבי הארגון לסייע לחקלאים בכל מרחב בקעת הירדן. אלו שמים את בקעת הירדן על המפה, במקום הנכון והראוי לה - בלב ליבה של הארץ הנושבת.

עדויות החקלאים

יונתן מרגי מושב נחושה

מגדל עדר בקר

יונתן חקלאי כבר 10 שנים, ב-2019
קיבל חוזה מרעה ראשון.

.....
"ממש בחודשים הראשונים אחרי שהקמתי את התשתיות התחילו צרות. התחילו לפרק את הדברים ואחרי שהבאתי את העדר התחילו שחיטות, גניבות והרס של גדרות.

בהתחלה אתה מסרב להאמין, עד שאתה קולט שזה יום אחרי יום. זה חוסר אונים, יש הפרות בשטח כל הזמן, מספיק שאתה חוזר הביתה לשעה, אין לזה סוף.

אני מכיר לא מעט אנשים שעזבו את התחום בגלל פשיעה חקלאית. האחוזים שהבן ימשיך את אבא שלו שואפים לאפס. השקעתי פה את כל מה שיש לי- כלכלית, משפחתית, זוגית, הכל. זה כל כך כואב שאתה נהיה אפאטי. אתה יודע שאתה לא יכול לעצור את זה".

ניר אמיתי

חוות רימון ביער להב

מקים מסגרת טיפולית חקלאית לבני נוער

ניר שירת ביחידה מובחרת בצה"ל עד לפיגוע בו נרצח חברו אלון בקל ושמעון רוימי, בעקבותיו החליט לשנות כיוון. ניר החל להתנדב בעל"ם ולהקים חווה חקלאית אקולוגית טיפולית לבני נוער בדרום.

.....

"במרחב של הגנב חקלאים ובעלי עסקים מצויים תחת טרור. גנבו לי 200 מטר גדר, בזנטיס, גנבו מצברים, גנבו מצלמה, עשו נזקים - אדם הגיע ואיים שהוא ישרוף את החווה, אחד אחר ניסה לגנוב פה ציוד. עשרה אנשים שונים ביקשו פרוטקשן, דמי חסות כמו שאומרים. אנחנו אומרים לכולם לא, אנחנו נלחמים בפשיעה החקלאית ולא מאפשרים את התשלום הזה. אסור לנו כמדינה להשלים עם זה, הפשיעה החקלאית פוגעת ביסודות של תחושת הביטחון של אזרחים פה".

יפתח בלסקי מעלה גמלא

מגדל מנגו, הדרים, ליצ'י,
בעל משתלה ובית אריזה

יפתח בן להורים חקלאיים וגדל במשק.
הצטרף למשק של אביו לפני כעשור.

משחיתים מה שעשית במשך שנים וזה
מביא למחשבות, כל בוקר שאני מתעורר
אני חושב אם יכול לתפוס אותי שוב
כזה דבר. זאת טראומה לראות את
המטע שלך במצב כזה ובעיקר להיות
חסר אונים. בכמה שעות עבודה עשרה
חבר'ה שבאים עם רדת החשכה יכולים
לעשות לך נזק שאתה בכלל לא מבין".

"לפני חודשיים נכנסו בלילה חבר'ה
למטע של מעלה גמלא, יש לי שם גוש
גדול של 100 דונם - עצים בני שנתיים
ועצים שנטעו השנה לפני השמיטה.
אותם חבר'ה הגיעו במטרה להרוס,
הם שברו עצים גדולים, תלשו שתילים,
שברו מכשירי השקיה, ברזים ונתנו למים
לזרום כל הלילה. הגעתי בצהריים לשטח
וראיתי את מה שהיה, נזק אדיר. אנשים

ברק קפלן קיבוץ חוקוק

מנהל המטעים בקיבוץ חוקוק

ברק חקלאי ב-28 שנים האחרונות, תחילה עבד כמנהל רפת בגינוסר ובשנת 2000 עבר לעבוד במטעים.

.....
"פשיעה חקלאית זה משהו שבחקלאים אנחנו פוגשים מהיום הראשון וכל הזמן. החמורה ביותר היא כל מה שקשור לפרוטקשן - דמי חסות. זאת תופעה קשה כי יש פה חשש לפגיעה אישית, הם יודעים להגיע לטלפון הפרטי שלך, אליך הביתה, להגיד לך איפה הילדים שלך ולאיים עליך שאם לא תשלם או שלא תעסיק אותם כשומרים יהיו השלכות. זה לא היה מקובל בעבר שבחקלאות צריך לעשות את זה, המוסכמה החברתית היתה שלא עושים את זה כי אחרת לא יהיה אוכל. אבל המוסכמה הזאת נשברה, אתה נדרש להוציא משאבים ואנרגיה בשמירה על השטחים.

רוב האזרחים לא מודעים לזה ולא מעניין אותם אם החקלאי סובל מפשיעה חקלאית או לא. בסופו של דבר זה משפיע על יוקר המחיה, אם עלויות הגידול הופכות להיות יותר יקרות כתוצאה מתשלום לדמי חסות, זה ישפיע על הפרי ועל הצרכן".

דוד ברוך אשקלון

**מגדל 3,000 דונם אבטיח,
600 דונם מלון ו-700 דונם בצל**

דוד חקלאי במשך 45 שנה, דור שני לחקלאות.

יש כל הזמן סיידים בשדה שמחפשים מה אפשר לגנוב. פעם היינו משאירים ציוד בשטח, היום אנחנו מחזירים את זה לקיבוץ וכל יום עושים לוגיסטיקה מחדש. כשיש לך יבול בשטח, אם לא תשב ותשמור לא יישאר לך. כל מכונית שעוברת, יכולים לרדת 8 אנשים ופשוט להעמיס את היבול. כחקלאים, הציוד שלנו בשדות ואנחנו יותר פרוצים לגניבה. כל הזמן פוגעים בך ואף אחד לא מגן עליך, זה דבר שהוא קשה מאוד. מדינה בלי חקלאות לא שווה כלום. החקלאים מחזיקים את הגבולות, הם נותנים את מלוא מרצם בשביל לשמור עליהם והמדינה חייבת לתמוך באנשים האלה. אנחנו שורדים את זה אבל מישור במדינה חייב להתעורר ולטפל בדבר הזה. אם לא יטפלו בזה זה יגיע גם לאלו שלא חקלאים, מאיתנו זה יגיע לבתים, הם לא יהיו מוגנים".

ל.

בעלת מטעים באזור הצפון שסרבה להיחשף

"אני לא אוהבת שקוראים לזה פשיעה חקלאית, זאת פשיעה נקודה. אירוע הפשיעה המשמעותי ביותר התרחש לפני כמעט שנה אצלנו בבית. חסרי מורא נכנסו לתוך הישוב באמצע הלילה ופשוט העלו באש את כל הבא ליד, טרקטורים מתחת לחלון חדר השינה שלנו. זאת חוויה קשה ביותר. זאת לא שריפה בשטח חקלאי שרחוקה מיישוב, זה להיכנס לתוך קודש הקודשים של בן אדם, לחצר הפרטית שלו. לאדם נורמטיבי שומר חוק זה מצלק את הנפש.

אנחנו צריכים לעטוף את עצמנו במבצר והם חופשיים, אני בכלא ואני הקורבן. אני לא חושבת שיש למישהו זכות להוריד אותי מהשטח ואני חושבת שהאינטרס של מדינת ישראל הוא שלאף אחד לא תהיה זכות להוריד אותי מהשטח. לא יכול להיות שנישאר לבד במערכה הזאת, לא הגיוני שלאף אחד אין פתרון".

עדויות המתנדבים

ציפורה חלפון

50, באר שבע

מנהלת משאבי אנוש בדואר ישראל
מתנדבת ביחידת השומר במג"ב

יש פה בעיה ברמה הלאומית, כולם טמנו את הראש בחול וזה מתפוצץ לנו בפרצוף. מי שרוצה לשמור על הבית שלו צריך להיות נוכח. אם כל אחד מאיתנו יגיד לעצמו אני תורם יום בשבוע ומתנדב לשמור על המדינה שלי- אנחנו נשמור על המדינה שלנו. חייבים להתעורר.

עובד בנק, בעבר מאבטח נציגות
בשגרירות ישראל בשטוקהולם וצוער
במשרד החוץ.
יחידת השומר במג"ב

יאיר שמע 55, עפולה

« כאשר לא נלחמים בפשיעה היא נוטה להתפשט לתחומים נוספים. אם אנשים יביטו מהצד ולא יתערבו, אנחנו עלולים להידרדר. ההתנדבות מעניקה לי סיפוק גדול. אני תורם לשמירה על אדמות הארץ, אני שומר על חקלאים, אני תורם לחיזוק המשטרה, תורם לשמירה על החוק. אני חושב שזה מעניק הרבה כוח לחקלאים. כל עוד הם חשים שהם נאלצים להתמודד לבד מול העבריינים, זה מאוד מחליש אותם. אבל כאשר הם רואים לצידם אנשים שמגיעים לצפון מגבעת שמואל, פתח תקווה ועוד, זה מעניק להם כוח. »

« מה שאני עושה אמור לעזור לחקלאי להמשיך לעסוק בחקלאות ולא לנטוש את עיסוקו מחוסר כדאיות כלכלית או מחשש לביטחונו האישי. »

אשר בר סלע 70, יפו

גמלאי, אל על

חוה וקסמן-כהן

53 פתח תקוה

אקדמאית שלאחר למעלה מ-20 שנות ניהול באקדמיה
עשתה הסבה, כיום מורה למדעים.

יחידת הג'יפאים

« החקלאים בנוכחותם שומרים על קרקעות המדינה. אני חברה ביחידת הג'יפים, אנו מפטרלים ומראים נוכחות בשטחים של גידולים חקלאיים ומרעה. הפעילות מבוצעת בדרך כלל בשעות הלילה בצמדים של שני ג'יפים. נוסעים, מתצפתים, מאירים, לפעמים עוצרים לקפה ומקווים שתרמנו את תרומתינו. בכל נתינה יש סיפוק עצום. אני שמחה שהחקלאי יכול לישון כמה שעות בלילה כשאנחנו בשטח. »

ארז קליין

53, רמת ישי

רואה חשבון

» חקלאי אחד אמר לי משפט שנחרט בי - אנשים לא מבינים ואומרים שפה זה שטחים פסטורליים, אבל אנחנו מבינים שזה לא. לפני שהשומר החדש התחילו להסתובב לא העזנו להסתובב במקומות האלו, מאז שאתם שם - אנחנו יכולים להסתובב גם'.

» התחושה של החקלאים הוא שהשטח זה מערב פרוע ואנחנו באים לעזור להם להקטין את התחושה הזו.

הקמת משמר לאומי בישראל

תא"ל (מיל.) וניצב (דימ.) צביקי טסלר

על אף הניסיון לשמור על השטחים הפתוחים בישראל וחרף מאמצי משטרת ישראל להביא לסדר ולשליטה, המשילות בהם נמוכה ומדובר באתגר שאינו זוכה למענה שיטתי. קשה להתעלם מן הקשר בין היעדר המשילות בשטחים אלה לבין אתגרי ביטחון הפנים במרחב הפשיעה הפלילית/לאומנית: נדרש מענה לפשיעה הגואה במגזר הערבי ושמירה על בטחון הציבור בעת התלקחות, דוגמת מה שחווינו באירועי "שומר החומות".

כאזרחי המדינה, ברור לנו הצורך בהפרדה בין גופי הביטחון השונים; צה"ל שומר על הגבולות ועל העורף מפני אויב חיצוני, גופי מודיעין כמו המוסד והשב"כ נוטלים גם הם חלק במשימה זאת. בכל מה שקשור לשגרת הפנים של המדינה, משטרת ישראל היא שאמונה על מניעת עבירות, תפיסת עבריינים והבאתם לדין, קיום הסדר הציבורי ובטחון הנפש והרכוש. השאלה היא מה קורה בתפר הרגיש שבין תופעות פליליות לתופעות לאומניות. למשל, במקרים שבהם לצד רווח כלכלי מפשיעה יש גם פגיעה בביטחון המדינה וערעור הריבונות שלה. על פי החלטת ממשלה משנת 1974, משטרת ישראל היא הגוף הבטחוני אשר אחראי על ביטחון הפנים, ותפקידו של משמר הגבול בתוך משטרת ישראל, לצד ההגנה על הגבולות, הוא לתת מענה לאתגרים בנושאי ביטחון פנים כגון נוכחות במרחב הכפרי, מניעה וחקירת פשיעה חקלאית וגם טיפול בהפרות סדר קיצוניות.

הצורך ברפורמה מבנית במשטרה שתסדיר ותמקד את הייעוד וחלוקת התפקידים בין המשטרה הכחולה ובין משמר הגבול אינו חדש. בעת האחרונה יש הטוענים בזכות רעיון של הקמת "משמר לאומי" שיהווה כוח משמעותי בטיפול באתגרי התפר בין בטחון פנים לבין שמירה על שטחים פתוחים ואזורי ספר. בינואר 2021 הוגשה גם הצעת חוק שביקשה להקים משמר לאומי כזה. בעיני, כדי להתאים בין הכותרת והמהות, וכדי לממש את התקוות הנתלות בגוף כזה, צריך להגדיר בבהירות את ייעודו ותפקידיו ולצקת לתוכו תוכן ארגוני נכון. רק כך אפשר יהיה לבצע את קפיצת המדרגה הנדרשת כדי להפוך את משמר הגבול למשמר לאומי.

הנשרתם

של רוב שוטרי משטרת ישראל הכחולה מוכוונת בעיקר לטפל בשמירה על הסדר הציבורי וקיום הנפש והרכוש בכלים של סיוור, נוכחות ומענה שוטף לקריאות של הציבור וכמובן בכלים של חקירה והעמדה לדין. לכן ככלל, שוטרי המשטרה הכחולה פועלים בצוותים מצומצמים; הסיירים, גם סיירי התנועה, פועלים בצמדים. פעולת השיטור נעשית באופן ממוקד כלפי עבירה או כלפי עבריין. גם בעולם החקירות והתביעה, הצוותים מצומצמים ואין פעילות המחייבת הפעלה של מסגרת רחבה. לעומת זאת, משמר הגבול בנוי לתת מענה לאתגרי ביטחון פנים של הפרות סדר המלוות באלימות קשה, לשמירה על גבולות ושטחים פתוחים ועוד. לכן, הוא פועל באופן דומה להפעלה של יחידות צבאיות. אין מדובר בפעילות הממוקדת בעבירה או בעבריין, אלא במסגרת יחידתית אשר פועלת כלפי מרחב שטח גדול וכלפי כמות גדולה של מפירי סדר. כאן יש צורך בצוותים, פלוגות וגדודים. העניין הוא שלעתים ישנו עירוב בין הגופים. לצד משימותיו בביטחון הפנים, משמר הגבול נוטל חלק במשימות המתאימות יותר לפעילות המשטרה הכחולה. מנגד, קיימים במשטרה הכחולה גופים שכל בניין הכוח והאימונים שלהם מיועדים לטיפול בהפרות סדר קשות - היס"מים.

לכן, הפיכת משמר הגבול ל"משמר לאומי" מהווה הזדמנות טובה לממש את ההבחנה המהותית בין המשטרה הכחולה למשטרה הירוקה, למקד כל גוף בתפקידים המתאימים לו, ליצור עבורו תפיסת הפעלה ייחודית ולהגדיר את הזיקות בין הגופים. לדעתי, זהו תנאי מוקדם והכרחי להקצאת משאבים נוספים ולניסיון ליצור גוף חדש.

א. חלוקת תפקידים ראשונית:

שיטור קלאסי מול טיפול בהפרות סדר קשות

יש לוודא שעולם החקירות והשיטור הקלאסי לא מתפורר בין "שתי משטרות" ונשאר רק באחריותה של המשטרה הכחולה, תוך מתן מענה חקירתי שלם לכלל הפשיעה. אכן, למרחבים הפתוחים ולפשיעה החקלאית יש מאפיינים משלהם, אבל כלי החקירה, כללי החקירה ועקרונות החקירה תקפים גם לגביהם. עיסוק של משמר לאומי בחקירות יסיט אותו מייעודו המרכזי. מנגד, היחידות במשטרה שמיועדות לטפל בהפרות סדר קשות - היס"מים - הן בעלות תרומה לא גבוהה לליבת תפקידי המשטרה הכחולה, אבל, תרומתן תהיה גדולה כיחידות משמר לאומי. לכן, מוטב להעביר את היחידות האלה למשמר הלאומי ובכך להגדיל את כוחו. בניית היחידות המיוחדות במסגרת המשמר הלאומי תאפשר להפעילן באופן נכון, מקצועי וממוקד למשימתן. כמובן שיהיה צורך לבנות מערך שיתוף פעולה שבו המשמר הלאומי יסייע למשטרה הכחולה למשל במשימות של הפרות סדר קיצוניות. גם אם נסתפק בחלוקת התפקידים המוצעת כאן, כלומר - גופי חקירה רק במשטרה הכחולה ויחידות סיור מיוחד רק במשמר הלאומי, תהיה בכך תרומה משמעותית ליעילות שני הגופים, ללא צורך בעלות תקציבית.

ב. עולם המודיעין המשטרה

תהליך הפיכת משמר הגבול למשמר הלאומי ידרוש התייחסות גם לעולם המודיעין. מבלי להיכנס לסוגיית היחס בין חקירות לבין מודיעין ולכללי המותר והאסור בהפעלת כלי מודיעין משטריים, יש צורך להפנים שמודיעין המשרת פשיעה רגילה - כלומר שמיועד בעיקרו לחקירות - שונה ממודיעין שמשרת תכלית של ביטחון פנים הגובלת בפשיעה לאומנית. מודיעין כזה איננו מודיעין סיכולי שהוא באחריות השב"כ, אלא הוא בעיקרו מודיעין מבצעי החוקר את השטח במובנים הגיאוגרפיים שלו ומשרת את הפעילות המבצעית השוטפת. כלומר, התאמה של מערכי המודיעין לתפיסה ולמשימות, מחייבת שחקירה והבאה לדין יהיו משימתה של המשטרה הכחולה, בעוד שמודיעין מבצעי בנוגע לשמירה על שטחים פתוחים, טיפול בהפרות סדר חמורות וביטחון פנים יהיה משימת המשמר הלאומי. גם כאן, יהיה צורך לייצר ממשק איכותי בין שני הגופים, משום שבכל שפעילות המשמר הלאומי תניב צורך בחקירה, הדבר יעבור לטיפול המשטרה הכחולה.

ג. לוגיסטיקה והצטיידות

ההצטיידות של שני הגופים צריכה לשקף את המשימות של כל גוף. במובן זה, המשמר הלאומי כגוף האחראי על שטחים פתוחים, מרחבים חקלאיים והפגנת נוכחות, צריך להיות מצויד בכלי נשק, כלי רכב, מערכות שליטה, בקרה ותצפית המתאימים לתפיסת הפעלת הכוח שלו, אשר שונה מתפיסת הפעלת הכוח של המשטרה הכחולה.

ד. כוח אדם

הקמת משמר לאומי ומיקוד שני הגופים במשימותיהם יאפשר לנהל באופן אפקטיבי יותר גם את המשאב האנושי. אירועי "שומר החומות" במאי 2021, חידדו את הצורך בכוח רב עוצמה במקומות כמו ערים מעורבות. הקושי לראות את חוסר האונים של המשטרה באירועים מהסוג הזה, מחדד את העובדה שהמשמר הלאומי ככוח גדול, נייד ומהיר, המבוסס על יחידות משנה - גדודים ופלוגות, הוא זה שיכול להעניק מענה מהיר להפרות סדר אלימות שפוגעות בביטחון הפנים. כבר היום, למשמר הגבול יש פלוגות מילואים שאף גויסו באירועי "שומר החומות". היכולת להחזיק כוח מילואים, על כל המערך התומך הכרוך בכך, היא חשובה ורלוונטית גם למשמר לאומי. בשלב הבא, כחלק מהפיכת משמר הגבול למשמר לאומי, יהיה צריך להמשיך ולהחזיק, ואף להרחיב, את מערך המילואים לפי הצורך.

בנוסף למערך המילואים, יש לחלק גם את מערך המתנדבים בין שני הגופים. במדינת ישראל ישנה כמות עצומה של מתנדבי משמר אזרחי והיחס בין שוטרם פעילים למתנדבים הוא סביב 1:1. ניתן ליצור חלוקה של המתנדבים בין שני הגופים באופן שיעניק סמכויות שונות ויצור תהליך סינון שונה בהתאם לאופי התפקיד.

בנוסף, יש להעביר את יחידות החילוץ האיכותיות המבוססות על מתנדבים, לכפיפות למשמר הלאומי. זאת משום שאופי משימתם המתקיימת בשטחים הפתוחים, דורשת הפעלה של צוותים מורחבים ומתבססת על מודיעין שטח גיאוגרפי - מתאים למשמר לאומי יותר מאשר למשטרה הכחולה.

לסיכום, הכרזה על משמר הגבול כמשמר לאומי תישאר שינוי שם בלבד אם לא תלווה בשינוי מבני עמוק, הנוגע ב-DNA הארגוני, במסורות ארוכות שנים ובחידוש תפיסות ההפעלה ובניין הכוח של המשטרה הכחולה מול משמר הגבול. שינוי כזה יחייב חלוקת כוח חדשה בתוך המשטרה וידרוש פיתוח של ממשקים ומרחבי שיתופי פעולה חדשים. במידה רבה הוא יחייב בפשטות - פיתוח של אתוס ארגוני חדש.

שינוי בסדר גודל כזה לא יכול להגיע אך ורק מבחוץ. אין לי ספק שארגון השומר החדש ימשיך את פעולתו החשובה בשטח, אבל כדי ליצור חלוקת כוח מחודשת ובניית עומק פנים-ארגונית ובין-ארגונית, נדרשת מחויבות של שני גורמי מפתח. ראשית, ממשלה ובתוכה שר לביטחון פנים המאמינים בחשיבות הקמת משמר לאומי ככלי מדיניות הכרחי. שנית, מפכ"ל משטרה שישוכנע בכך שהוא מבקש לממש את הפרויקט השאפתני הזה ולהפוך אותו לחותם שירצה להשאיר בקדנציה שלו. ייתכן, שהמפתח לכך הוא ההבנה שמעבר למשקל הסגולי האדיר שיש לתהליך כזה על סוגיית הביטחון הלאומי, רפורמה כזאת תביא לשיפור האפקטיביות גם במשטרה הכחולה.

.....

תא"ל (מיל.) וניצב (דימ.) צביקי טסלר שימש כרמ"ט פיקוד העורף וראש אג"ת במשטרת ישראל. בחודשים אלה משמש כפרוייקטור לארגון אירוע ל"ג בעומר במירון לאור ממצאי הביניים של וועדת החקירה הממלכתית.

התייחסויות

.....
חקלאי ישראל נמצאים תחת מתקפה הולכת וגוברת.

הפשיעה החקלאית מרימה ראש מצפון ועד דרום. על פי נתונים שהתפרסמו לאחרונה ע"י ארגון השומר החדש נראה כי כל סוגי החקלאים, בכל מקום בארץ, סובלים מגניבות של ציוד חקלאי, גידולים, שריפות, איומי פרוטקשן מצד גורמים עבריינים ועוד בנוק של עשרות אלפי שקלים לכל אירוע של טרור חקלאי.

אם לא ניקח אחריות היום על עתיד החקלאות הישראלית נמצא את עצמנו בפני שוקת שבורה בקרוב.

ישראל חייבת לשמר על חקלאות ישראלית לטובת ביטחון תזונתי ארוך טווח, בימי שגרה וחירום.

כולי תקווה שהדו"ח של ארגון השומר החדש יהווה קריאת השכמה למקבלי ההחלטות במדינת ישראל, כי אנו נמצאים בזמן קריטי לשמירה והגנה על חקלאי ישראל.

חקלאות ישראלית = ביטחון לאומי.

.....

יו"ר השדולה החקלאית בכנסת
חה"כ רם בן ברק

.....

עם כניסתי לתפקיד בשני המשרדים שבסמכותי- משרד החקלאות
ופיתוח הכפר ומשרד הנגב, הגליל ופיתוח הפריפריה, הצבתי את המלחמה
בפשיעה החקלאית כיעד מרכזי וחשוב.

הצעד הראשון שעשיתי היה להגדיל את תקציב המתנדבים בחקלאות
לתקציב תלת שנתי מ-13 מיליון ש"ח ל-20 מיליון ש"ח, דבר שייצור יציבות
ואופק עבור המתנדבים.

בנוסף, הגדלתי פי 3 את תקציב התמיכה בצעירים לחקלאות וההשקעה
בדור העתיד של החקלאות.

כדי להילחם בפשיעה החקלאית צריך לייצר שיתופי פעולה משמעותיים
בין החברות השונות בממשלה. קרי, המשרד לביטחון פנים, משרד החקלאות,
הנגב והגליל ומשרד הפנים, וזאת לצד ארגון השומר החדש, שהוא שותף
טבעי וחשוב למאבק בפשיעה החקלאית.

חקלאות היא ציונות וציונות היא חקלאות. כשאנחנו מדברים על החקלאות
במדינת ישראל, אנחנו קודם כל מדברים על תקומת העם היהודי בארצו,
וזאת המשמעות של שיבת ציון.

הדור הצעיר של המתנדבים והמתנדבות בארגוני החקלאות הוא נכס
צאן ברזל למושג "שיבת ציון" ותקומת העם היהודי מחדש בארץ ישראל.

אני שמח לראות ארגון ציוני כמו השומר החדש ובו אלפי מתנדבים.ות
צעירים וצעירות שפועלים מתוך אהבת הארץ לצד חיבור עמוק לאדמה.

אני מתחייב להמשיך ולפעול למען אותם ארגונים חשובים אלו, כי הם
התקווה לדור שיצמח וישתלב בחקלאות במדינת ישראל.

.....

שר החקלאות ופיתוח הכפר

עודד פורר

.....

הפשיעה האלימה כנגד החקלאים והחקלאות, היא פועל יוצא מחוסר המשילות בשטחים הפתוחים בכל רחבי הארץ. לא מדובר כאן אך ורק על נזקים כלכליים בהיקפים עצומים, מדובר כאן על עתיד המדינה.

חובה להעלות את הנושא לראש סדר העדיפויות הלאומי.

יש להגדיל את היקף השטחים המעובדים, תוך הידוק שיתוף הפעולה בין הגורמים הממשלתיים הרלוונטיים, הרשויות המקומיות וארגוני מתנדבים כדוגמת השומר החדש.

.....

חקלאי, נשיא ומנכ"ל אלביט לשעבר יוסי אקרמן

.....

תתאר לעצמך שגנבים אלימים פורצים לך לבית בירושלים, תל אביב, כפר סבא ורעננה כל חדשיים וגונבים ממך עשרת אלפים שקלים כל פעם. עכשיו, תחשוב מה היית עושה כשהמטרה כבר לא מתייחסת כי "ככה זה". אין כבר טעם להתקשר למשטרה כי ערעור על הביטחון האישי כבר לא מעניין אף אחד. עכשיו תבינו שזו החוויה של חקלאי ישראל. שש פריצות בשנה, 75,000 ש"ח נזק שנתי ואין מענה... חוץ מהשומר החדש.

ביטחוננו האישי הוא הנושא ב"הא הידיעה", שחייב להעסיק אותנו ושחייב להעסיק את ההנהגה הפוליטית של מדינת ישראל. ערעור הביטחון האישי מאיים על החופש ועל החירות, על ההיי-טק ועל החקלאות, על הכלכלה ועל המשפחה. זה צו השעה. אין לנו ארץ אחרת למי שרוצה להיות עם חופשי בארצו. לא באנו לקטר, באנו לתקן. וביחד נעשה זאת. תצטרפו אלינו. תבואו להתנדב, לשמור, לעבוד ולקיים את מדינת ישראל וחקלאיה.

.....

יו"ר השומר החדש מייקל אייזנברג

.....

"מדינת ישראל זוכה להצלחות כבירות בתחום ביטחון הגבולות, אך בתחום ביטחון-הפנים היא נמצאת בשבר וסיכון מוחשי. מעל לכל המערכות מרחף משבר אמון קשה מאד שמשפיע על כולם. זה מתחיל בחקלאי שמרגיש בודד בחזית ללא ביטחון וללא ביטוח. אין לו את תחושת הביטחון האישי המינימאלית שיש לתושבי מדינת ישראל כשהם מסתובבים בשטח הבית שלהם במרחב העירוני, ואין לו את הביטחון הכלכלי במקרים שבהם הוא הופך להיות נפגע עבירה כמו שיש לכל אדם שיש לו ביטוח על הרכב, הבית או העסק בעיר.

עבירות הפשיעה החקלאית הן העבירות הכי קלות לביצוע ומאד משתלמות כלכלית. לכן ממשלת ישראל חייבת להקים קבינט לביטחון הפנים ולקבל החלטה ברורה של כלל המערכות: אכיפה, שפיטה, חקיקה, חינוך וחקלאים מתנדבים- כולם כאיש אחד נרתמים למשימה ומציבים יעד לאומי שיהפוך את היכולת לבצע את העבירות הללו לבלתי אפשריות והכי לא משתלמות."

.....

יו"ר התאחדות האיכרים והמגזר העסקי דובי אמיתי

.....

אירועי "שומר החומות" טלטלו את כולנו. שנים של הזנחה והתעלמות מהפשיעה בחברה הערבית חזרו אלינו כמו בומרנג. המחשבה שהפשיעה תישאר בתוך החברה הערבית, מחשבה בעייתית כשלעצמה, הופרכה והשימוש בנשק בלתי חוקי החל להיות מופנה כלפי אזרחי המדינה היהודים. אירועי מאי 2021 גרמו לכולם להבין שהאירוע המשמעותי כיום הוא לא הטיילים מעזה, אלא הנשק הבלתי חוקי והפשיעה בתוך גבולות המדינה. במטרה לחזק את ביטחון הפנים של אזרחי ישראל הקצתה הממשלה 2.4 מיליארד ש"ח לטובת המלחמה בפשיעה בחברה הערבית. כמו כן, משטרת ישראל וגופי הביטחון הנוספים פועלים כל העת לסיכול ארגוני הפשיעה ולחיוזוק המשילות בערים המעורבות. עבודה רבה עוד לפנינו, נמשיך לפעול ללא הרף לחיזוק ביטחון הפנים ולהגברת תחושת הביטחון של אזרחי מדינת ישראל.

.....

יו"ר הוועדה לביטחון פנים
ח"כ מירב בן ארי
(יש עתיד)

.....

חקלאות ישראלית היא ציונות והיא רכיב בלתי נפרד מהחברה שלנו.

בשנים האחרונות הפשיעה החקלאית הפכה בלתי נסבלת. החקלאים סופגים פגיעות קשות של גניבות ציוד, תוצרת, מרעה, שריפות והצתות מכוונות - פגיעה כלכלית אנושה של מאות אלפי שקלים כשחלקם אף מגיעים למצב של קריסה כלכלית.

מתחילת כהונתי כנבחרת ציבור אני פועלת למען החקלאים בישראל. בימים אלו אני מקדמת את הצעת החוק להסדרת המגורים בשטחי המרעה על מנת להגן על הבקר. ההצעה עברה בקריאה טרומית. במקביל אני עובדת על חקיקה נוספת למניעת איומי "פרוטקשן".

בנוסף, נכנס לתוקף חוק עונשי מינימום על אחזקת נשק בלתי חוקי, עליו עבדתי עם שר המשפטים, גדעון סער. יחד עם זאת, האבסורד הוא שהיום חקלאים חוששים יותר מקופסת גפרורים מאשר מנשק בלתי חוקי.

החקלאים שלנו הם חלוצים, עובדי אדמה, אנשים שורשיים שאוהבים את המדינה. הם נמצאים בחזית ועלינו לחזק אותם ולהכריז על מצב חירום לצורך מאבק בפשיעה החקלאית.

.....

יו"ר ועדת החינוך, התרבות והספורט
ח"כ שרון השכל

.....

תופעת הפרוטקשן (דמי החסות), הגניבות, ההצתות ומלחמת התשת החקלאים על בסיס קבוע- הינם אסון לאומי. חקלאי ישראל משקיעים משאבים עצומים בפיתוח ועיבוד אדמות המדינה ואחרים על ביטחון המזון של תושבי ישראל, אך ממשיכים להיות חשופים יום יום לטרור חקלאי שנמצא בעלייה מתמדת ומדאיגה. מיגור הטרור החקלאי חייב להיות בראש סדר העדיפויות של ממשלת ישראל ועליה חלה החובה להוקיע מן השורש את התופעה שהפכה למגפה ארצית. יש לתקצב את החקלאים בתקציב מיוחד להצטיידות באמצעים טכנולוגיים, שיתנו מידע בזמן אמת באשר למתרחש בשטחיהם. בנוסף, המדינה חייבת לאשר מסלול לביטוח מפני נזקים הנעשים בזדון לפגיעה בחקלאים, במימון המדינה. במקביל, על בתי המשפט להחמיר בעונשם של מבצעי הפשיעה. יש לזכור כי הפשיעה החקלאית פוגעת אנושות בחקלאים היושבים בגבולות המדינה, המספקים תוצרת חקלאית לכל תושבי ישראל, כאשר ברוב המקרים מדובר באובדן שלא ניתן להשיבו.

.....

מנכ"ל ארגון מגדלי הפירות בישראל ירון בלחסן

אחרית דבר

מבט כללי בדו"ח המוצג לפניכם יוכל לספר כי על פניו מצבם של החקלאים והחקלאות בישראל אינו משתפר לאורך ציר הזמן. אכן, חייו היום יומיים של החקלאי לא תמיד פשוטים ורוויים, בקשיים רבים. אך בתוך המציאות הזאת, איננו נותנים לתנאים החיצוניים להכתיב את הטון. אחרי 14 שנים בהם הארגון הוביל מהלכים, אנו יודעים שאמנם עבודה רבה קיימת בשטח אך אנו עם מבט קדימה. אנחנו פועלים תדיר על מנת לתת פתרונות, לבחון כל פעם מחדש את הצורך הקיים ולפעול בעקבותיו.

העולם משתנה תדיר, אך בשנתיים האחרונות אנו רואים את ההשפעות הפיזיות, הנפשיות והרוחניות של מגפת הקורונה על העולם. הצורך בגבורה משותפת, חברתית וקהילתית, עלה באופן דרמטי. מתוך השטח ראינו כיצד עולות יוזמות פרטיות לסיוע, לאומץ אזרחי וערכות הדדית. אל מול נתוני הפשיעה החקלאית האורבת לנו בכל פינה אנו יכולים לחוש חוסר אונים, אך אנו מבינים שמולנו עומד אתגר ואנחנו צריכים להיות יצירתיים כדי לצלוח אותו. על פי האמור בדו"ח, ניתחנו שלושה צירים מרכזיים בהם אנחנו נדרשים לפעול על מנת שבשנה הבאה נוכל לראות דו"ח שמבשר אופטימיות רבה יותר על מצב החקלאים והחקלאות:

◀ **הקמת תשתית ביטחון אישי אזרחית-לאומית**

אנו רואים כיצד תפיסת עולם משטרית המושתתת על הכלה לעומת הכרעה, הביאה להתפשטות כוחות פליליים ולאומניים נרחבים אשר מערערים את תשתיות הביטחון האישי של אזרחי המדינה. ניתן לראות באופן ברור כי גם ברשויות המוניציפליות התגברה ההכרה "שאם אין אני לי מי לי". תחושת הפקר וחוסר ביטחון אישי נמצאת במגמת עליה, ללא

כל מענה לאומי הולם. התפשטות תופעות הבניה הלא חוקית, הקמת אלפי חממות סמים בשטחי האש, מגפת פרוטקשן ואירועי שיא כפי שראינו "בשומר החומות" הם פירוק הברית בין האזרח למדינה, המחויבת להעניק לו הגנה. לאור המצב נדרשת פעולה לאומית רחבת-היקף הכוללת גיוס אלפי אזרחים לטובת 'משמר שכונה', 'משמר אזרחי' וכוחות 'מתמיד' להגנה על השטחים הפתוחים. לצד זאת, יש להוביל תוכנית לאומית לשדרוג כלל תשתיות וארגוני האכיפה של מדינת ישראל, הן מצד הסמכויות והן מצד המשאבים ומרכיב כוח האדם.

קמת תשתיות לחיזוק ושגשוג השטחים הפתוחים והחקלאות בישראל <

המלחמה באוקראינה והזינוק ב-1000% במניות החיטה והתירס הם סימן זועק לסכנה הקיומית האורבת למדינה שלא תדאג לביטחון המזון ועתיד החקלאות שלה. בנוסף לכך, מדינת ישראל הקטנה מבטיחה את ריבונותה בגבולותיה בזכות שליחותם המתמדת של חקלאי ישראל. במציאות הקיימת ישנם מספר תהליכים מסוכנים אשר נדרש לייצר עבורם מענה לאומי נרחב, ביניהם - מכירת קרקעות חקלאיות בעיקר במושבות הצפוניות, אובדן אמון במערכת האכיפה, גילוי הממוצע של חקלאי הינו 62 ופתיחת המכסים. כבר שלושה עשורים שמדינת ישראל לא פועלת כדי להצמיח דור צעיר של חקלאים, לא משקיעה במרכזי פיתוח שיובילו את עתיד החקלאות ויצור המזון של המדינה והעולם כולו, ובמובן הבסיסי ביותר - לא יוצרת תשתיות הגנה ושמירה על החקלאים, הן מצד הפשיעה והטרור החקלאי והן מצד התמיכות הנדרשות כדי לחזק את חוסנם והמשך צמיחתם הכלכלית. שיתוף בין עבודה ממשלתית לבין עבודה חינוכית הוא המפתח. מחד, אנחנו רואים את הצורך העצום בהקצאת משאבים לפיתוח החקלאות, בפיתוחים טכנולוגיים, תמיכה וסיוע לחקלאים וחיבור האוכלוסייה הכללית. מאידך, אנחנו רואים את הצורך העצום בחיבור הדור הבא לאדמה, למורשת, להוויה. חיבור של הצעירים, יוכל להצמיח דור שחשוב לו להשקיע בחקלאות ובשטחים הפתוחים.

◀ 'הקמת רשות לאומית למשילות בישראל'

רשות זו תכלול מודל של תובע-כללי כפי שקיים בארצות הברית. גוף אופרטיבי הפועל לחיזוק המשילות ושלטון החוק בישראל באמצעות פעילות סינרגטית של כלל גופי האכיפה הרלבנטיים בישראל, כל גוף בהתאם לסמכויות הנתונות לו על פי חוק. לצורך מימוש ההרתעה יש צורך בשינוי פרדיגמה בנוגע לאחריות הכוללת למיגור הפשיעה והשלטת שלטון החוק. דהיינו, שינוי מתבנית החשיבה הנוכחי לפיה האחריות מונחת לפתחם של המשרד לביטחון הפנים / משטרת ישראל, לתפיסה שהאחריות הכוללת הינה של משרד המשפטים והיועמ"ש לממשלה. זאת באמצעות פעילות אקטיבית של פרקליט המדינה ופרקליטי המחוז אשר ידרשו להיות אקטיביים ומעורבים בהפעלת כלל גופי האכיפה הרלבנטיים, תוך סנכרון ויצירת תכניות פעולה משותפות.

מדינת ישראל היא בעלת הפוטנציאל הגדול ביותר להביא לפיתוחים ולתשתיות, אשר ינהיגו מציאות בטוחה ואיתנה עבור המזרח התיכון ואף עבור העולם כולו. התנאי למימוש הפוטנציאל הינו זיהוי התהליכים ההרסניים המתחוללים בתוך החברה שלנו ובעיקר פיתוח גישה שאיננה מתקרבת ומחפשת אשמים, אלא רוח חלוצית פרו-אקטיבית שרואה במרחב הסיכונים את ההזדמנויות הגדולות ביותר. הפוטנציאל נמצא אצל המתנדבים שלנו שמתגייסים כדי לסייע ועושים לילות כימים כדי לסייע לחקלאים. מעבר לאותם מתנדבים, אזרחי מדינת ישראל הם יזמים ואכפתניקים אשר מוכנים להשקיע מזמנם וממרחם כדי להפוך את המציאות העגומה ולהחזיר למדינת ישראל את השליטה על מרחביה הפנימיים. כדי להבין לעומק את האמור לעיל, טוב יהיה לתת לנתונים הכואבים לדבר בעד עצמם, מתוך תקווה שהשינוי המיוחל ביחס לאדמה ולאלו שעמלים למענה בוא יבוא.

"בשביל להיות ציוני צריך להיות מקודם אדם המבין צערה של אומה וטרגדיה של אומה, אדם נקי הלבב וצלול הדעת, ויחד עם זה מאמין באפשרות אי-האפשרות, וחזק לאין גבול לעבוד בשבילה וללכת בלא-דרך".
(יוסף חיים ברנר, 'מעבר לגבולין')

יואל זילברמן

השומר החדש
HaShomer HaChadash

אתר: www.hashomer.org.il | **פייסבוק:** השומר החדש

אינסטגרם: [@hashomer_hachadash](https://www.instagram.com/hashomer_hachadash) | **טלגרם:** דוברות השומר החדש

להזמנת סיורי אח"מים: 054-5640981 | **חדר מצב:** *5388